

Mål C-379/98

PreussenElektra AG

mot

Schleswig AG

(begäran om förhandsavgörande från Landgericht Kiel)

”El — Förnybara energikällor — Nationell reglering enligt vilken elförsörjningsföretag åläggs en skyldighet att köpa el till minimipriser och kostnaderna som orsakas därav skall fördelas mellan dessa företag och de företag som använder nätet i föregående led — Statligt stöd — Förenligt med den fria rörligheten för varor”

Förslag till avgörande av generaladvokat F.G. Jacobs föredraget den 26 oktober 2000 I-2103
Domstolens dom av den 13 mars 2001 I-2159

Sammanfattning av domen

1. *Begäran om förhandsavgörande — Domstolens behörighet — Gränser — Uppenbart irrelevanta frågor och hypotetiska frågor som ställts i ett sammanhang som utesluter att ett användbart svar kan lämnas — Frågor som saknar samband med föremålet för tvisten vid den nationella domstolen (EG-fördraget, artikel 177 (nu artikel 234 EG))*

2. *Statligt stöd — Begrepp — Producenter av el från förnybara energikällor ges en fördel genom en lagstadgad skyldighet för privata elförsörjningsföretag att köpa den el som de förstnämnda producerar, och detta till ett minimipris som överstiger denna els faktiska värde — Fördel som ges utan överföring av offentliga medel — Omfattas inte (EG-fördraget, artikel 92.1 (nu artikel 87.1 EG i ändrad lydelse))*
3. *Statligt stöd — Bestämmelser i fördraget — Tillämpningsområde — Förhållandet mellan artikel 92 i fördraget (nu artikel 87 EG i ändrad lydelse) och artikel 5 andra stycket i fördraget (nu artikel 10 andra stycket EG) (EG-fördraget, artikel 92.1 (nu artikel 87.1 EG i ändrad lydelse) och artikel 5 andra stycket i fördraget (nu artikel 10 andra stycket EG))*
4. *Fri rörlighet för varor — Kvantitativa restriktioner — Åtgärder med motsvarande verkan — Prisreglering — Reglering som ålägger privata elförsörjningsföretag en skyldighet att köpa den el från förnybara energikällor som produceras inom deras försörjningsområde, till ett minimipris som överstiger denna els faktiska värde — Tillåten (EG-fördraget, artikel 30 (nu artikel 28 EG i ändrad lydelse))*

1. Inom ramen för det samarbete mellan EG-domstolen och de nationella domstolarna som har inrättats genom artikel 177 i fördraget (nu artikel 234 EG) ankommer det uteslutande på den nationella domstol vid vilken tvisten anhängiggjorts och som har ansvaret för det rättsliga avgörandet att mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i målet bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att döma i saken som relevansen av de frågor som ställs till domstolen. Domstolen är följaktligen i princip skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som ställts av den nationella domstolen avser tolkningen av gemenskapsrätten.

behörighet undersöka de omständigheter under vilka den nationella domstolen anhängiggjorde sin begäran om förhandsavgörande. Domstolen har endast möjlighet att vägra att avgöra en tolkningsfråga som en nationell domstol har ställt då det är uppenbart att den begärda tolkningen av gemenskapsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller föremålet för tvisten i målet vid den nationella domstolen eller när frågan är hypotetisk eller när domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den.

I undantagsfall ankommer det likväl på domstolen att för att pröva sin egen

(se punkterna 38 och 39)

2. Enbart fördelar som tilldelas direkt eller indirekt med hjälp av statliga medel skall anses som stöd i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget (nu artikel 87.1 EG i ändrad lydelse). Distinktionen i denna bestämmelse mellan "stöd som ges av en medlemsstat" och stöd som ges "med hjälp av statliga medel" betyder nämligen inte att alla fördelar som en stat ger utgör stöd, oavsett om de finansieras med hjälp av statliga medel, utan innebär enbart att detta begrepp skall omfatta de fördelar som ges direkt av en medlemsstat samt dem som ges genom ett offentligt eller privat organ som har utsetts eller inrättats av denna stat.
3. Artikel 92 i fördraget (nu artikel 87 EG i ändrad lydelse) utgör alltså i sig ett fullständigt förbud mot alla däri avsedda statliga handlingar, och artikel 5 i fördraget (nu artikel 10 EG), som i andra stycket föreskriver att medlemsstaterna skall avstå från varje åtgärd som kan äventyra att fördragets mål uppnås, kan inte användas för att utvidga tillämpningsområdet för artikel 92 i fördraget till att omfatta statliga handlingar som sistnämnda artikel inte avser, såsom stödåtgärder som beslutas av staten men finansieras av privata företag.

(se punkterna 63 och 65)

En reglering i en medlemsstat enligt vilken privata elförsörjningsföretag åläggs en skyldighet att köpa den el som inom deras försörjningsområde produceras från förnybara energikällor, och detta till minimipriser som överstiger denna els faktiska ekonomiska värde, och enligt vilken den ekonomiska börda som nämnda skyldighet medför fördelas mellan dessa elförsörjningsföretag och de privata elnätoperatorerna i föregående distributionsled, utgör därför inte ett statligt stöd i den mening som avses i artikel 92.1 i EG-fördraget.

(se punkt 58 samt punkt 1 i domslutet)

4. Enligt nu gällande gemenskapsbestämmelser rörande elmarknaden är en reglering i en medlemsstat enligt vilken privata elförsörjningsföretag åläggs en skyldighet att köpa den el som inom deras försörjningsområde produceras från förnybara energikällor, och detta till minimipriser som överstiger denna els faktiska ekonomiska värde, och enligt vilken den ekonomiska börda som nämnda skyldighet medför fördelas mellan dessa elförsörjningsföretag och de privata elnätoperatorerna i föregående distributionsled, inte oförenlig med artikel 30 i EG-fördraget (nu artikel 28 EG i ändrad lydelse). En sådan reglering främjar nämligen mil-

jöskyddet, eftersom användningen av förnybara energikällor, som skall främjas genom en sådan reglering, bidrar till att minska utsläppen av växthusgaser, som är en av huvudorsakerna till klimatförändringarna, som Europeiska

gemenskapen och dess medlemsstater har föresatt sig att motverka.

(se punkterna 73 och 81 samt punkterna 1 och 2 i domslutet)